

OPINIÓ

UN NOM, UN MÓN

XEVI PLANAS xplanas@presencia.cat

Dolors Condom

El que cal no és llegir molt, sinó llegir obres de qualitat que ens permetin arribar al fons de les coses per configurar-nos com a persones. Ho afirma Sèneca en una frase de la qual també existeix una variant de Plini el Jove.

Tant si ha llegit molt com si ha llegit poc, qui ensenya llatí i grec generalment ha llegit obres de qualitat que permeten arribar al fons de les coses per configurar una personalitat pròpia. El pòsit de reflexió lúcida de les cultures clàssiques és impagable.

Dolors Condom (Palamós, 1926), coautora del *Diccionari llatí-català*, ha deixat un rastre perdurable als alumnes de diverses generacions als quals ha ensenyat llatí durant els seus quaranta anys d'exercici de l'ofici d'educadora. Poden aplicar-se al seu cas aquestes paraules de Montserrat Vayreda: «Per més que passin els anys sempre alguna cosa resta del que som, del que hem estat, sota la pell de la terra.»

Quatre dècades divulgant les cultures clàssiques passen amb ra-

pidesa si la feina es fa a gust, per molt que els nous plans acadèmics concedeixin cada cop menys importància a les humanitats. Condom creu que Ovidi té raó quan evoca com fugen les hores: «El temps llisca d'amagat i vola sense que ens n'adonem. Res no és més veloç que els anys.»

Tot i que es va jubilar el 1991, Condom ha continuat oferint lliçons a través dels

seus escrits en publicacions diverses. La Diputació de Girona n'acaba de recollir 47 en un llibre de la col·lecció Josep Pla, *Aula Magna. Antologia de textos i estudis literaris*.

«El món clàssic pot oferir-nos ajuda en molts aspectes. Hi podem trobar equilibri, serenitat i tolerància», afirma Condom. El seu llibre, un passeig molt agradable pel món clàssic, n'és una bon exemple. Val la

pena prendre nota de les citacions d'autors que s'hi poden llegir. Sempre creativa, Condom viu la vellesa amb empena, fidel al consell de Ciceró: «La vellesa és en la vida com el darrer acte d'una peça teatral. Hem de procurar que no arribi a produir fatiga i sobretot hem d'evitar l'ensopiment que segueix una llarga representació». Quan era jove, Condom tenia una maduresa pròpia de la vellesa. Ara, a la vellesa, Condom manté un esperit propi de la joventut. Sèneca devia pensar en persones com ella quan va escriure: «Així com llooc el jove en el qual hi ha alguna cosa de vell, també llooc el vell en el qual hi ha alguna cosa de jove.»

Dolors Condom. JORDI SOLER